

*****

„Csak szívből jöjjön, bensőséges legyen”

Dobribán Fatime kiállítása a Budavári Örmény Kisebbségi Önkormányzat rendezésében 2003. december 8-án nyílt meg a Várban, a Szentháromság téren, a Magyar Kultúra Alapítvány székházának díszes előcsarnokában.

Az Aligria együttes különféle dobokon előadott latin-amerikai ritmusai betöltötték a hatalmas teret. Ezután Gosztonyi Mária elnök néhánymondatos bevezetőjében hangsúlyozta, hogy a BÖKÖ a kulturális hagyományok ápolása, az értékek továbbörökítése során igyekszik különös figyelmet fordítani az új nemzedékekre, ezért az októberi alkalom után, amikor a fiatal Újhelyi Réka fotóit mutatták be, ezúttal a legfrissebb művésznemzedék kiváló képviselőjének, a Képzőművészeti Egyetem végzős hallgatójának képeit állítják ki.

A képekről, a művészi felfogásról, a megőrzendő emberi értékek, a továbbvinni érdemes pillanatok ábrázolásáról Benedek Katalin művészettörténész tartott értékes megnyitóbeszédet. A nagyszámú közönség ezután a kiállító művész édesapja által biztosított finom bor kóstolgatása mellett gyönyörködhetett a friss, tiszta hangot megütő képek egész sorában.

Benedek Katalin megnyitó beszéde

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves vendégeink!

Korunkban valóságos belső tartalom híján túl sok szó - sajnos, csak szó – esik a kapcsolatokról. Őszinte, emberi kapcsolatokról. Nem egyszer érezzük hiányukat, azt, hogy szebb és könnyebb lenne együtt, esetleg véleményünket megosztva, egymásra figyelve élni. Ám ez sokszor vágyakozásnak tűnik. A bensőségességet nem helyettesíti a rideg flancolás, az egészséges érzések nem válthatók ki a mértéktelen - és többnyire tetemes pénzt követelő - élvezethajszolással, pótszerekkel. Ordító, kiagyalt, mindenáron való szórakozással, szórakoztatással.

Érzékeny, a külvilág ingereire nyitott gondolkodó halandó elutasítja, menekül ettől. Egészséges lélekkel, jó ösztönnel, de tudatosan is feldolgozza, viszontválaszt ad s amennyiben tehetsége van hozzá, ecsettel vászonra viszi megfigyeléseit és a számára lehetséges megoldást.

Dobribán Fatime, a gyökereiben gyergyószentmikósi magyarörmény festőművész is ezt teszi. Nagyon fiatal és komoly, gondolkodásában érett művészember, aki festői eszközeivel rezonál nemzedékének problémáira. Festményein, mintegy esetlegesen kivágott pillanatképbe sűríti a hétköznapi ember számára, számunkra fontos eseményeket. Egy jó étvággal elfogyasztott vacsora meghitt pillanatát, jóízű beszélgetéssel fűszerezett borozgatás emlékét, vagy az ebédre készülődés családi hangulatát. Nem nagy sorskérdések ezek a kisebb közösségeket érintő együttlétek, ám a hiányuk személyiségünket s általa kapcsolatainkat torzítja. Fel kell idéznünk - ha csak homályosan is - hasonló jeleneteket, meg kell állnunk egy-egy epizódnál, hogy feltöltődjünk, erőt merítsünk belőlük. Vágyakozunk az után, ami csak a miénk volt. Bárcsak ott lennénk az ebéd utáni, meghitt kis beszélgetésen, úgy otthonosan. Mindegy, hogy a világ mely sarkában. Csak szívből jöjjön, bensőséges legyen.

Aztán nagy titok a gyermekkor is. Csinalankodni, meglesni a felnőtteket. Például, ha üzletelnek, „ne a gyerek előtt!” Ugye, így mondják?...

És mennyire táplálja a lelket, ha érzésekre akárcsak egy elénk táruló látvány keltette érzésre - emlékezhetünk, amit adott esetben a festőnőből egy láda élénkpiros muskátli hívott elő... Az érzések, hangulatok nehezen fókuszálhatók.

Dobribán Fatime azonban olyan tehetséggel megáldott festő, aki nem ködön át derengő, összerosódó emlékfoszlányokat jelenít meg, így felelevenítve a megtörtéteket, hanem ellenkezőleg: színekkel, erős kontrasztokkal élve, nagy foltokban fest, kiemelt hangsúlyt helyezve a szereplők egymásra rezdülésére, egymás felé rezzenésére. Ettől élet- és élményszerű minden ecsetvonása. Am a művész részvétele az eseményekben a szemlélőé és nem a kíváncsiskodóé.

A gyermekkor mindannyiunk számára meghatározó. Az itt látható gyermekportrék - nevezhetnénk grimaszoknak - egy alakuló személyiség kifejező megnyilatkozásai. A művész előadói stílusa jó ízléssel ráhangolódik választott témájára. Ezért, ha az indokolja, kicsit populárisabban szól hozzánk, de interpretációja így sem bántó vagy durva. (Pl.: *Amit csak kérsz...* című képe.) Szellemes. Fintor és humor a vásznanon.

A kiállítótól idézek: „Ahol emberek vannak, ott minden megtörténhet, legyen szó különleges alkalmakról, baráti összejövetelekről, mindennapi jelenetekről vagy magányos üldögélésekről.” A fiatal alkotó képessége, szakmai ismeretei, arányérzéke mértéktartást diktál, ennél fogva tipikus történetei hitelessé válnak. A kiállított munkák alapján bizonyosak lehetünk, hogy sokszor találkozunk még a művésznő munkáival.

Benedek Katalin

Egy kiállítás nyomora, avagy a kultúrgyilkos képviselők

Egy csapat lelkesen készülődik, szervez - aki rendezett már eredeti művekből képzőművészeti kiállítást, tudja, mennyi munkába kerül -, aztán nagy sikerrel, méghozzá igen szép környezetben lezajlik a megnyitás.

Aztán végül mégis keserű szájízzel zárul az egész.

Hogyan lehetséges ez?

A Budavári Örmény Kisebbségi Önkormányzat képviselői rábukkantak - sajnos a lehetőségre, hogy a Szentháromság tér 6. szám alatti, részben neogót, részben eklektikus stílusú palotában némi helyiségbérért kiállítást rendezhetnek. Megállapodtak és megszervezték Dobribán Fatime festőművész kiállítását. A megnyitón nagyszámú vendégsereg gyönyörködött a képekben.

Ilyen szép volt a világ december 8-án, a vernisszázson.

Aztán... kiderült, hogy a Duna TV két nappal később ugyanott többnapos filmforgatáshoz lát. Erről csak a megnyitó előtt szólt a ház tulajdonosa, a Magyar Kultúra Alapítvány. Kiderült: át akarják helyezni a paravánokat, amelyeken a festmények vannak, mert „belógnak” a tervezett filmfelvételekbe.

Mint kiállítás rendezők tiltakoztunk: ne nyúljanak a kiállított anyaghoz. Ekkor mézesmadzagként felcsillantották a „nagy tévés trükköt”: vágóképnek beveszik a festmények felvételeit! (Azért nevezem trükknek, mert a lényege az a feltételezés, hogy a TV kamerától, a szereplési lehetőségtől mindenki azonnal hasraesik, boldog szívdobogást kap és bármire rávehető.)

A művésznő, mint a szerzői jogok tulajdonosa, kerek pereg kijelentette: nem engedi, hogy képeit filmezzék.

10-én reggel Gosztonyi Mária elnök, Benedek Katalin és jómagam megjelentünk az előcsarnokban, hogy tisztázzuk a helyzetet. Ekkor már nyilvánvaló volt: a helyiséget kiadó Magyar Kultúra Alapítvány képviselőit hidegen hagyta a problémánk. (Ám meghallottuk a magas adrenalin szintű rendezőtől, hogy a kultúra gyilkosai vagyunk. Szegény ember annyira feldühödött azon, hogy nem bánhat a kiállítással kénye-kedve szerint, hogy többször ismételve